

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nová právní úprava úpadkového práva - Reorganizace

Nová právní úprava úpadkového práva obsažená v zák.č. [182/2006](#) Sb., v platném znění, insolvenční zákon, směřuje oproti současné právní úpravě obsažené v zák.č. [328/1991](#) Sb., zákon o konkursu a vyrovnání (dále jen ZKV), k posílení sanačního principu řešení úpadku na úkor likvidačního. Již důvodová zpráva k insolvenčnímu zákonu kritizuje současný trend právní úpravy ZKV, jež spočívá v drtivé preferenci likvidační formy řešení úpadku nad sanační, kdy např. v roce 2003 byl nápad 3918 návrhů na konkurs a ten samý rok byl nápad 27 návrhů na vyrovnání. Proto nová právní úprava přichází s dvěma novými způsoby řešení úpadku majícími sanační charakter, a to reorganizací a oddlužením.

Jedním z nových způsobů řešení úpadku, patřící do sanační formy řešení úpadku, je tedy reorganizace. Pojem reorganizace není pojmem novým, zákonodárce se inspiroval při zavedení reorganizace právní řádem USA a Spolkové republiky Německo. Reorganizace má za úkol vyřešit úpadek či hrozící úpadek dlužníka při zachování provozu a následné existence podniku jako ekonomického subjektu, a to za součinnosti věřitelů formou takových změn, které se dotknou kapitálové a majetkové struktury osoby dlužníka a následně tento stav povede i k uspokojení pohledávek věřitelů.

Reorganizace je dle ust. § 316 odst. 1 insolvenčního zákona definovaná takto:

„Reorganizací se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovu podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.“

Ust. § 316 odst. 2 stanovuje, že úpadek či hrozící úpadek dlužníka reorganizací lze řešit pouze u podnikatele s tím, že reorganizace se bude vztahovat pouze na jeho podnik.

Insolvenční zákon však obsahuje též výjimky, kdy se způsob řešení úpadku - reorganizace nepoužije:

A/

- je-li dlužník právnická osoba v likvidaci
 - jde-li o obchodníka s cennými papíry
 - jde-li o osobu oprávněnou k obchodování na komoditní burze
- (ust. § 316 odst. 3 insolvenčního zákona)

B/

- jestliže celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu nedosáhl alespoň částku 100.000.000,-Kč
 - jestliže zaměstnává dlužník méně než 100 zaměstnanců v hlavním pracovním poměru
- (ust. § 316 odst. 4 insolvenčního zákona)

Výjimky uvedené v odstavci B, tedy obratového limitu a limitu zaměstnanců, se nepoužije, jestliže dlužník společně s insolvenčním návrhem nebo nejpozději do 15 dnů po rozhodnutí o úpadku předložil insolvenčnímu soudu reorganizační plán schválený alespoň polovinou všech zajištěných

věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů počítanou podle výše pohledávek (ust. § 316 odst. 5 insolvenčního zákona).

Samotný návrh na povolení reorganizace může podat jak dlužník, tak přihlášený věřitel s tím, že návrh může podat dlužník pro hrozící úpadek nejpozději do rozhodnutí o úpadku, ostatní mohou tento návrh podat nejpozději do 10 dnů před první schůzí věřitelů, která se koná po rozhodnutí o úpadku (ust. § 318 odst. 1 insolvenčního zákona). Návrh na reorganizaci nelze však podat v případě, že zde neexistuje dobrá víra, že jsou, případně budou splněny všechny podmínky pro schválení reorganizačního plánu.

Byl-li podán návrh na reorganizaci věřitelem, jen nutno tento návrh schválit schůzí věřitelů. Schůze věřitelů o tomto návrhu rozhoduje na základě předložené zprávy insolvenčního správce o hospodářské situaci dlužníka. Společně s touto zprávou by měl insolvenční správce upozornit věřitele na jemu známé důvody, pro které lze pochybovat o poctivém záměru navrhujícího věřitele.

O návrhu následně rozhodne insolvenční soud, který buď návrh odmítne (např. z důvodu opožděné podané návrhu), zamítne či jej schválí.

Dle ust. § 326 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční soud návrh na reorganizaci zamítne z těchto důvodů:

- lze-li ke všem okolnostem důvodně předpokládat , že jím je sledován nepoctivý záměr
- návrh na reorganizaci byl podán osobou, o jejímž návrhu bylo již dříve rozhodnuto
- návrh, který podal věřitel a tento návrh nebyl schválen schůzí věřitelů

V případě, že je návrh na reorganizaci zamítnut či odmítnut, pokračuje insolvenční řízení a zanikají pouze účinku podání návrhu na reorganizaci.

Po vydání usnesení o povolení reorganizace je dlužník pokládán za dlužníka s dispozičními oprávněními a nad těmito dlužníky je vykonáván dohled insolvenčním správcem (§§300,331 insolvenčního zákona).

V rámci samotné reorganizace dochází, jako v celém insolvenčním řízení, k posílení role věřitelů. Např. ust. § 333 insolvenčního zákon stanovuje, že rozhodnutím o povolení reorganizace dochází k pozastavení funkce valné hromady a členské schůze dlužníka, zůstává jim pouze právo jmenovat a volit a odvolávat členy statutárního orgánu dlužníka a dozorčí rady - to ale pouze se souhlasem věřitelského výboru, dále je zde umožněno věřitelskému výboru za určitých okolností též volit členy statutárních orgánů či dozorčí rady.

Významné je též ustanovení § 335 insolvenčního zákona, kdy se za věřitele považují i společníci a členové dlužníka.

Samozřejmě nejvýznamnějším „institutem“, respektive dokumentem, v rámci reorganizace je reorganizační plán. Reorganizační plán je de facto souborem opatření, ekonomických i právních, skrze něž by se mělo dosáhnout ozdravení provozu dlužníka podniku a tím překonat dlužníkův úpadek. Samozřejmě i tento způsob řešení úpadku musí být zajímavý především pro věřitele, kteří by následně měli být uspokojeni ve svých nárocích mnohem více, než by byli uspokojeni skrze konkurs.

Přednostní právo k sestavení reorganizačního plánu má dlužník, a to i v tom případě, že návrh na reorganizaci podal některý z přihlášených věřitelů (ust. § 339 insolvenčního zákona). Tento plán musí být předložen nejdéle ve lhůtě 120 dnů od rozhodnutí o povolení reorganizace s tím, že na návrh dlužníka může tuto lhůtu insolvenční soud přiměřeně prodloužit, nejdéle však o dalších 120 dnů.

Obligatorní náležitosti reorganizačního plánu stanovuje § 340 insolvenčního zákona:

- rozdělení věřitelů do skupin, s určením, jak bude nakládáno s pohledávkami věřitelů v jednotlivých skupinách
- určení způsobu reorganizace
- určení opatření k plnění reorganizačního plánu, zejména z hlediska nakládání s majetkovou podstatou, a s určením osob, které s ní mohou nakládat, včetně rozsahu jejich práv k nakládání s ní
- údaj o tom, zda bude pokračovat provoz dlužníkovy podniku nebo jeho části a za jakých podmínek
- uvedení osob, které se budou podílet na financování reorganizačního plánu nebo převezmou některé dlužníkovy závazky anebo zajistí jejich splnění, včetně určení rozsahu, v němž jsou ochotny tak učinit
- údaj o tom, zda a jak reorganizační plán ovlivní zaměstnanost v dlužníkově podniku, a o opatřeních, která mají být v tomto směru uskutečněna
- údaj o tom, zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace

Samozřejmě jako u každého insolvenčního návrhu musí reorganizační plán obsahovat seznam závazků či seznam sporných pohledávek.

Samotný reorganizační plán musí být sestaven tak, aby údaje v něm obsažené zobrazovaly právní a ekonomické možnosti dlužníka.

K reorganizačnímu plánu zpracuje předkladatel reorganizačního plánu zprávu o reorganizačním plánu, která musí obsahovat informace o reorganizačním plánu, určité shrnutí a možný dopad na věřitele. Zpráva o reorganizačním plánu se předkládá věřitelům, a to nejpozději 15 dnů před schůzí věřitelů, která má rozhodnout o přijetí či nepřijetí reorganizačního plánu. Jde de facto o informační dokument pro věřitele, kteří posoudí, zda je pro ně výhodné pro reorganizační plán hlasovat.

Jak jsem již výše uvedl, reorganizační plán schvalují věřitelé, a to na schůzi věřitelů. Zákon však umožňuje za splnění dalších podmínek hlasovat i mimo schůzi věřitelů. Následně je reorganizační plán schválen též insolvenčním soudem. Insolvenční soud schválí reorganizační plán za předpokladu, že neodporuje zákonu, lze důvodně předpokládat, že jím není sledován nepoctivý záměr, věřitelé schválili reorganizační plán a věřitelé budou uspokojeni více, než by byli v případě konkursu a je vyřešena otázka pohledávek za podstatou a pohledávek jim na roveň postavených.

Odvolání proti rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu mohou podat pouze ti věřitelé, kteří hlasovali pro odmítnutí reorganizačního plánu.

Od nabytí účinnosti reorganizačního plánu má dlužník právo nakládat s majetkovou podstatou. Toto právo může být omezeno pouze reorganizačním plánem. Dále se obnovuje činnost valné hromady a členské schůze družstva a dochází k dalším právním účinkům. Dohled na samotným reorganizačním plánem je svěřen insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru.

Dále nabytím účinnosti usnesení o schválení reorganizačního plánu zanikají práva všech věřitelů vůči dlužníkovi, tyto osoby se pokládají za osoby uvedené v reorganizačním plánu a řídí se podmínkami v něm uvedenými. Dále zanikají ze zákona práva třetích osob k majetku, který patří do majetkové podstaty a tato práva se dále řídí podmínkami uvedenými v reorganizačním plánu.

Významné je též ust. § 360 insolvenčního zákona, dle něž po účinnosti reorganizačního plánu lze proti dlužníkovi nařídit a provést výkon rozhodnutí nebo exekuci k vymožení pohledávky, stanovené reorganizačním plánem. Byla-li však tato pohledávka popřena, lze výkon rozhodnutí nebo exekuci vést pouze v případě právní moci rozhodnutí soudu o zjištění této pohledávky.

Samozřejmě během provádění reorganizace dle reorganizačního plánu, lze tento reorganizační plán

v souladu s ust. § 361 insolvenčního zákona změnit. Změna reorganizačního plánu připadá v úvahu za předpokladu, že by účel reorganizace byl lépe splnitelný při změně reorganizačního plánu. O tomto návrhu rozhoduje insolvenční soud na základě postupu uvedeného v insolvenčním zákoně.

Nová právní úprava obsažená v insolvenčním zákoně týkající se zrušení usnesení soudu o schválení reorganizace je obdobná stávající právní úpravě ZKV, respektive týkající se vyrovnání. Důvodem pro zrušení reorganizace je dle ust. § 362 insolvenčního zákona např. skutečnost, že některému věřiteli byly poskytnuty zvláštní výhody, aniž s tím ostatní věřitelé stejné skupiny souhlasili, nebo že schválení reorganizačního plánu bylo dosaženo podvodným způsobem, nebo v případě, že dlužník, jeho statutární orgán nebo člen statutárního orgánu byl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým dosáhl schválení reorganizačního plánu nebo podstatně zkrátil věřitele.

Dále dle ust. § 363 insolvenčního zákona může být reorganizace přeměněna v konkurs. K tomuto dochází na základě rozhodnutí soudu a zákon taxativně vymezuje podmínky za nichž dochází k tomuto rozhodnutí. Jde především o návrh na reorganizaci dlužníka, který následně navrhuje přeměnu v konkurs a dále o případy nesplnění zákonných požadavků na reorganizaci.

Nová právní úprava obsažená v insolvenčním zákoně má tendenci posílit sanační formu řešení úpadku, otázkou do budoucna však zůstává, zda se jí to podaří. Samotná reorganizace je značně náročným řízením a vypracování reorganizačního plánu též zprvu bude některým subjektům činit obtíže. Nabízí se zde možnost, že i přes snahu věřitelů, spíše však dlužníka, bude snaha řešit úpadek reorganizací končit způsobem řešení úpadku jakým je konkurs.

Mgr. Václav Jindra
advokátní koncipient
Advokátní kancelář Mgr. Tomáše Mužíka
Pařížská 22
110 00 Praha 1
tel: +420224811846
fax: +420224811595

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)

- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)